

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ**

Затверджено Приймальною комісією
Львівської національної академії мистецтв
“23” лютого 2010 р., протокол № 4
Голова Приймальної комісії
А.А.Бокотей

ХУДОЖНЯ КУЛЬТУРА

**Програма вступного іспиту для вступників на
за освітньо-професійною
програмою “Бакалавр”
(2 роки навчання)
(галузь 6.020101 “Культура”)
Напрямок:
6.020101 “Культурологія”
60201060 “Менеджмент соціокультурної діяльності”**

Денна, заочна та екстернатна форми навчання

ЛЬВІВ - 2010

ПЕРЕДМОВА

Програма вступного іспиту призначається для абітурієнтів, що вже мають вищу освіту за спорідненими галузями знань (“Культура”, “Мистецтво”, “Гуманітарні науки”) та готуються до вступу за напрямом “Культура” (спеціальність „Мистецтвознавство”, “Музеєзнавство та експертна оцінка творів мистецтва” Львівської національної академії мистецтв.

Програма охоплює питання з історії українського та західноєвропейського образотворчого мистецтва й архітектури від найдавніших часів і до ХХ століття. Перелік тем, які виносяться на іспит, сформовано на основі чинної програми для загальноосвітніх навчальних закладів “Історія України” для 5—11 класів та “Всесвітня історія” для 6—11 класів, затвердженої Міністерством освіти і науки України 2001 р.; «Художня культура» 10-11 класи, Київ: «Шкільний світ», 2001 р. для загальноосвітніх навчальних закладів гуманітарного напрямку та програми з „Художньої культури” для загальноосвітніх шкіл (9-11 класи) (опублікованої у виданні „Директор школи”, спецвипуск № 25-26, липень 2005р.) затвердженої Міністерством освіти і науки України. Таким чином, програму вступного іспиту є адаптовано до рівня базової підготовки абітурієнтів - випускників закладів різних рівнів, в тому числі - мистецьких ВНЗ I-II рівнів акредитації, художніх ліцеїв та загальноосвітніх шкіл (переважно - гуманітарного або естетичного профілю).

Програма складається з двох основних частин — історія українського мистецтва та історія західноєвропейського мистецтва. Кожна з частин доповнена переліком літератури, яку рекомендується використовувати під час підготування до іспиту.

Екзаменаційний білет складатиметься з двох питань – історії українського мистецтва та історії західноєвропейського мистецтва, яке включає аналіз мистецького твору. Під час відповіді абітурієнт повинен засвідчити знання культурно-мистецької періодизації, художніх стилів, напрямів, уміти правильно формулювати їх визначальні характеристики та називати провідних представників. У процесі аналізу мистецького твору рекомендується звернути увагу на ідейний задум, тему твору, яка конкретизується в сюжеті, пейзажному мотиві, образі людини та ін., композицію (розташування частин картини, ритмічний лад), колорит.

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

МИСТЕЦТВО НАЙДАВНІШИХ ЧАСІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Трипільська культура IV – II тис. до н.е. та її мистецька спадщина. Кочовики Степу – скіфи. Художній метал скіфів: пам'ятки з курганів Чортомлик, Куль-Оба, Солоха, Товста Могила.

Основні культури давніх слов'ян на території України. Речові пам'ятки давніх слов'ян.

МИСТЕЦТВО РУСИ-УКРАЇНИ X – XIII СТ.

Архітектура. Забудова міст. Кам'яне храмове будівництво. Софійський собор у Києві як найяскравіший зразок давньоруської архітектури. Особливості архітектури Галицько-Волинського князівства.

Монументальне малярство. Мозаїки Софійського собору в Києві.

Художня обробка металу. Золоті і срібні вироби, декоровані перетинчастою емаллю, філігранню, сканню, зерню.

Художнє оформлення давньоруської рукописної книги: книжкова мініатюра.

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО XIV – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XVI СТ.

Архітектура і містобудування. Оборонна архітектура XIV – XVI ст. Луцький, Кам'янець-Подільський, Хотинський замки, Білгород-Дністровська фортеця.

Малярство і книжкова мініатюра. Мініатюри Пересопницького євангелія.

Вишивка і гаптування. Золочівська фелонь — високохудожній твір українського гаптування.

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XVI – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XVII СТ.

Архітектура. Житлові будинки на площі Ринок у Львові. Ансамбль Успенської церкви у Львові.

Скульптура. Каплиця Кампіанів і каплиця Боїмів у Львові – шедеври скульптурного різьблення.

Малярство. Портретне малярство другої половини XVI – першої половини XVII ст.

Метал. Ливарництво та ювелірна справа. Виробництво ювелірних речей церковного та світського вжитку.

Українське мистецтво другої половини XVII – XVIII ст.

Архітектура. Адміністративні (кам'яниця Лизогуба у Чернігові, будинок ратуші в Бучачі) і культові (собор Св.Юра у Львові, Покровський собор у Харкові) споруди XVII – XVIII ст.

Скульптура. Творчість львівського скульптора І.Пінзеля.

Малярство. Розвиток портретного живопису. Ктиторський портрет. Народна картина: зображення козака – бандуриста («Козак Мамай»).

Творчість західноукраїнських художників І.Рутковича та Й.Кондзелевича.

Графіка. Гравюри до панегіриків І.Щирського.

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XIX СТ.

Архітектура. Будівництво садибно-паркових комплексів: «Софіївка» в Умані, «Олександрія» у Білій Церкві.

Скульптура. Скульптурні надгробки Г.Вітвера і А.Шімзера на Личаківському цвинтарі у Львові.

Живопис. Визначна роль Т.Г.Шевченка у розвитку українського мистецтва. Живопис Т.Шевченка: автопортрети, “Катерина”. Графіка Т.Шевченка: серія “Живописна Україна”, сцени з життя казахського народу.

Тканини. Провідні центри промислового ткацтва (Батурин, Ніжин, Львів). Крелевецькі тканини і рушники. Дігтярівські тканини. Виробництво плахт.

Фарфор. Художня продукція Корецького та Баранівського фарфорових заводів.

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX СТ.

Архітектура. Будівлі оперних театрів у Львові, Києві, Одесі.

Малярство. Формування засад реалізму в українському мистецтві. Українська природа у пейзажах С.Васильківського. Розвиток побутового жанру живопису: твори Жемчужникова, І.Соколова, Трутовського.

Різьблення по дереву. . Творчість родини Шкрібляків.

Кераміка. Провідні центри народного гончарства Полтавщини (Опішня), Поділля (Адамівка, Бубнівка), Гуцульщини (Косів).

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО КІНЦЯ XIX – ПОЧАТКУ XX СТ.

Живопис. Українське село у творах М.Пимоненка. Портрет у творчості О.Мурашка. Живопис на західних землях України. Творчість О.Новаківського, І. Труша,

УКРАЇНСЬКЕ МИСТЕЦТВО 20-30-Х РОКІВ XX СТ.

Живопис. Формування української школи монументального живопису:

діяльність М.Бойчука. Твори А.Петрицького: «Інваліди» («Мати»), портрети видатних діячів української культури.

Скульптура. Пам'ятники Т.Шевченкові 1920-1930-х рр. в Україні. Творчість О.Архипенка.

Графіка. Становлення національного стилю в українській книжковій графіці: Г.Нарбут, О.Кульчицька.

Видатні майстри народної творчості К.Білокур, М.Примаченко.

ІСТОРІЯ ЗАХІДНОЄВРОПЕЙСЬКОГО МИСТЕЦТВА

МИСТЕЦТВО ДОБИ ВІДРОДЖЕННЯ XV – XVI СТ.

Гуманістичні ідеали ренесансного мистецтва. Періодизація мистецтва Відродження.

Італія. С.Ботічеллі (“Народження Венери”, “Весна”). Леонардо да Вінчі (“Джоконда”, “Тайна вечеря”). Рафаель (“Сикстинська мадонна”, фреска “Афінська школа”). Мікеланджело (“Давид”, розпис плафону Сикстинської капели). Тиціан (“Динарій кесаря”, “Карл V у битві біля Мюльберга”).

Нідерланди. П.Брейгель Старший (“Селянський танок”, “Сліпі”).

Німеччина. А.Дюрер (“Чотири апостоли”, “Меланхолія”).

МИСТЕЦТВО XVII – XVIII СТ.

Стиль бароко. Стиль класицизм.

Італія. Караваджо (“Юнак з лютною”, “Покликання апостола Матвія”).

Фландрія. П.Рубенс (“Воздвиження хреста”, “Персей і Андромеда”).

Голландія. Х.Рембрандт (“Нічна варта”, “Повернення блудного сина”).

Франція. Н.Пуссен (“Аркадські пастухи”, “Танкред і Ермінія”). Ж.Давід

(“Клятва Гораціїв”, “Смерть Марата”).

МИСТЕЦТВО ХІХ СТ.

Романтизм як культурно-мистецький напрямок. Формування нових напрямків в образотворчому мистецтві. Імпресіонізм. Постімпресіонізм.

Іспанія. Ф.Гойя (“Маха оголена”, “Портрет родини короля Карла IV”).

Франція. Е.Делакруа (“Свобода, яка веде народи”). Г.Курбе (“Похорон у Орнані”). О.Дом’є (“Праля”). К.Моне (“Бульвар Капуцинок у Парижі”). О.Ренуар (“Портрет артистки Жанни Самарі”). О.Роден (“Мислитель”, “Громадяни Кале”). Ван Гог (“Дорога з кипарисами”).

МИСТЕЦТВО ХХ СТ.

Основні стилістичні напрями у мистецтві першої половини ХХ ст.

А.Матісс (“Танець”).

П.Пікассо (“Дівчинка на кулі”, “Авіньйонські дівчата”).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дмитриева Н.А. Краткая история искусства. – М., 1968.
2. Ильина Т. История искусств. Западноевропейское искусство: Учебник / Т. В.Ильина. – М., 2002
3. Історія українського мистецтва: У 6 т. – К., 1966-1970.
4. Історія української культури. – К., 2001.
5. Овсійчук В.А. Українське мистецтво другої половини ХVІ – першої половини ХVІІ ст. – К., 1985.
6. Овсійчук В.А. Класицизм та романтизм в українському мистецтві. – К., 2001.
7. Полевой В. Двадцатый век: Изобразительное искусство и архитектура стран и народов мира. – М., 1989.
8. Пятьдесят биографий мастеров западноевропейского искусства. – Л., 1971.

9. Степовик Д. Українське мистецтво першої половини ХІХ ст. – К., 1982.
10. Українське бароко та європейський контекст. – К., 1991.
11. Український авангард 1910-1920-х років: Альбом / Авт.-упоряд. Д.Горбачов. – К., 1996.
12. Белкіна Є.Образотворче мистецтво: Підруч. для 5 кл. загальноосві. шк../ Белкіна Є., Поліщук А., Фесенко А. – К.: Промінь, 2005. – 207 с.

ВСТУП

Дана програма укладена для абітурієнтів факультету Історії і теорії мистецтва напряму «Культура» (спеціальність 6.020100 «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Педагогіка художньої культури»), що вже мають споріднену вищу освіту з галузей знань (культура, мистецтво, гуманітарні науки). Програма вступного іспиту з профільюючої дисципліни «Художня культура» складається з двох основних розділів. Перший розділ програми містить питання, що стосуються культури як соціально-духовного феномену. Другий розділ охоплює вибраний матеріал з історії української та зарубіжної художньої культури (архітектура, образотворче та декоративно-ужиткове мистецтво). В основу даної програми покладено розробки курсу «Художня культура» 10-11 класи, Київ: «Шкільний світ», 2001 р. для загальноосвітніх навчальних закладів гуманітарного напрямку та програми з „Художньої культури” для загальноосвітніх шкіл (9-11 класи) (опублікованої у виданні „Директор школи”, спецвипуск № 25-26, липень 2005р.) затвердженої Міністерством освіти і науки України. Таким чином, програму вступного іспиту є адаптовано до рівня базової підготовки абітурієнтів - випускників закладів різних рівнів, в тому числі - мистецьких ВНЗ I-II рівнів акредитації, художніх ліцеїв та загальноосвітніх шкіл (переважно - гуманітарного або естетичного профілю).

Водночас передбачається, що абітурієнт є достатньо свідомим у виборі своєї професії і має досить високий рівень художньо-творчого мислення, світопізнання і світовідчуття, щоб зуміти використати попередньо набуті знання, уміння при вирішенні специфічних завдань, зокрема, в процесі самопідготовки до вступного іспиту з профільюючої дисципліни. Кожна з тем програми доповнена списком рекомендованої основної та додаткової літератури, що сприятиме абітурієнтам у підготовці до іспиту.

РОЗДІЛ 1 ОСНОВИ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ, ВИДИ І МОВА МИСТЕЦТВ.

Тема 1.1. Теорія культури як наука.

Поняття «культура». Методи означення культури: описові, історичні, нормативні, генетичні. Культура і цивілізація: спільне і відмінне. Культура матеріальна (знаряддя праці, техніка, культура праці, матеріальні цінності) та культура художня (духовні цінності, духовна діяльність, морально-етична культура) культура тощо. Проблема відносності поділу культури на матеріальну і духовну.

Функції культури: пізнавальна, світоглядна, комунікативна, оцінно-нормативна, інтегративна / дезінтегративна. Особливості вияву окремих функцій культури.

Науки, що вивчають культуру (філософія, етнографія, соціологія, мистецтвознавство, культурологія) та особливості їх спеціалізації щодо вивчення культури. Культурологія як наукова дисципліна.

Література:

Основна:

- Гуревич П. Культурологія. Учебное пособие. - М., 1996.
- Ионин Л. Социология культуры: Учебное пособие. - М., 1996.
- Кравець М.С. Культурологія /Навчальний пос. для студ. ВУЗів I – IV рівнів акредитації. – Львів, 2003.
- Культура и культурология: Словарь./ Сост. и ред. А. М. Кравченко. – М., 2003.
- Маркарян Э. Теория культуры и современная наука: Логико-методологический анализ. - М., 1983.

Додаткова:

- Богатырев П. Вопросы теории народного искусства. - М., 1971.
- Духовная культура древних обществ на территории Украины. - К., 1991.
- Культура как целостное явление. Проблемы и методология изучения: Сб. науч. тр. - Л., 1983.
- Методология и методы исследования культуры / Науч. ред. С.Н. Иконникова, Э. В. Соколов - Л., 1984.
- Коновець С.В. Підготовка вчителя образотворчого мистецтва. – Рівне, 2002. – 75 с.
- Белкіна Є. Образотворче мистецтво: Підруч. для 5 кл. загальноосві. шк./ Белкіна Є., Поліщук А., Фесенко А. – К.: Промінь, 2005. – 207 с.

Тема 1.2. Основи художньої культури

Художня культура як система видів. Морфологія як наука про форми і будову. Категорія „вид”. Основні види художньої культури: література, музика, хореографія, образотворче мистецтво, архітектура, декоративне мистецтво та особливості їх існування у часі та просторі.

Основи образотворчого мистецтва. Станкові та монументальні мистецтва. Живопис, графіка, скульптура як основні види образотворчого мистецтва. Основні жанри образотворчого мистецтва: портрет, натюрморт, історичний, побутовий та анімалістичний жанри.

Основи декоративно-прикладного мистецтва. Монументально-декоративне, театрално-декораційне, оформлювальне, декоративно-ужиткове мистецтва та художнє конструювання. Основні види-матеріали (художнє деревообробництво, художня кераміка, художнє скло, художній метал) та види-техніки (художнє ткацтво, художня вишивка, художній рукопис) декоративно-прикладного мистецтва.

Література:

Основна:

- Антонович Є., Захарчук-Чугай Р., Станкевич М. Декоративно-прикладне мистецтво. - Львів, 1993.
- Каган М. Морфология искусства. Историко-теоретическое исследование внутреннего строения мира искусств. Части 1,2,3. - Л.: Искусство, 1972.
- Культурологія / під ред. Погорілого О.І., Собуцікій М.А. – К., 2004.
- Рибак О.З. Історія світової та української культури / Навчальна програма.- Львів, 2004.
- Теорія та історія світової і вітчизняної культури / Горбач Н., Гелей С., Росінська З. та ін. - Львів, 1992.

Додаткова:

- Богатырев П. Вопросы теории народного искусства. - М.: Искусство, 1971.
- Захарчук-Чугай Р. Українська народна вишивка. Західні області УРСР. - К., 1976.
- Каган М. О прикладном искусстве. Некоторые вопросы теории. - Л.:, 1961.
- Матейко К. Український народний одяг. - К., 1977.
- Наулко В., Артюх Л., Горленко В. та ін. Культура і побут населення України - К., 1991.

Тема 1.3. Актуальні теми сучасної культури

Українська культура на сучасному етапі. Культура професійна і культура народна: проблеми взаємодії української культури.

Художня культура в сучасному світі. Актуальні проблеми сучасного мистецтва.

Література:

Основна:

- Михайлова Л. И. Социология культуры: Учебное пособие. – М., 1999.
- Шульга Р. Художня культура в Україні: життя після смерті старого міфу // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. –2001. - №1. – С.99-112.
- Зуев К. А. Компьютер и общество. - М.: Политиздат, 1990.

Додаткова:

- Ерасов Б. С. Социальная культурология. – М., 2000.
- Художня освіта в Україні: Сучасний стан та проблеми розвитку. Матеріали наук.прак.конференції. – К., 1998.
- Іванкова-Стецюк О. Культура в кризовому соціумі і державна підтримка народної культури в Україні // Соціологія: теорія, методи, маркетинг. – 2000.- №1. – С.89-98.
- Культурне відродження в Україні. - Львів, 1993.
- Овчинников В. Культура и политика // Политическая социология. – Ростов н / Д., 1997.

РОЗДІЛ 2

ІСТОРІЯ ХУДОЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ

Тема 2.1. Історія української художньої культури (архітектура, образотворче мистецтво)

Художня культура стародавніх часів. Хрещення Київської Русі та його вплив на духовно-культурний розвиток суспільства. Особливості архітектури (культові споруди) та монументального мистецтва. Софійський собор у Києві як зразок синтезу мистецтв (нові архітектурні рішення; особливості монументального стінопису та мозаїки - Богоматір Оранта, Григорій Нисський); Михайлівський Золотоверхий монастир у Києві (мозаїки).

Художня культура XIV-XVI ст. Зміни у плануванні українських міст (ринкові площі, квартали, вулиці).Ренесансна архітектура центральної частини Львова ХУІ — першої половини ХУІІІ ст. Житлові будинки на площі Ринок. Ансамбль Успенської церкви у Львові. Оборонна

архітектура ХІУ — ХУІ ст. (Луцький, Острозький, Кам'янець-Подільський замки). Особливості іконопису - ікона «Юрій -Змієборець».

Художня культура XVII-XVIII ст. Своєрідність стилю бароко в архітектурі України. Світські споруди ХУІІ-ХУІІІ ст. (кам'яниця Лизогуба у Чернігові, будинок ратуші в Бучачі). Взірці барокового мурованого храму: собор Св. Юра у Львові, Андріївська церква у Києві.

Художня культура XIX-поч.XX ст. Класицизм та історичні стилі в українській мурованій архітектурі. Володимирський собор у Києві; Театр опери та балету у Львові Паркові комплекси у Білій Церкві (парк "Олександрія"), в Умані (парк "Софіївка"). Творчість Т. Шевченка: «Автопортрет», «Катерина», серія «Живописна Україна».

Художня культура XX ст. Головні музейні збірки, виставки, симпозиуми, акціонізм. Особливості архітектури. Міста-заповідники (Львів, Жовква, Кам'янець-Подільський). Музеї народної архітектури і побуту (Київ, Львів, Ужгород). Образотворче мистецтво: І.Труш («Захід сонця в лісі»), О.Кульчицька («Діти на леваді»), А.Ерделі («Молоді колгоспники»), Т. Яблонська («Хліб»), А.Манастирський («В Карпатах»), О.Новаківський («Автопортрет з дружиною», натюрморти).

Український народний живопис: витоки, становлення. Народні картини «Козак Мамай». Творчість К. Білокур, М.Приймаченко.

Література:

Основна:

- Історія української культури: У 2 т. — К., 2001.
- Історія українського мистецтва: В 6 т. — К., 1966-1970.
- Мистецтво України. Енциклопедія: В 5 т. - Т.1. — К., 1995.
- Українська культура: Лекції Д. Антоновича. — К., 1993.

Додаткова:

- Жолтовський П.М. Український живопис ХУІІ-ХУІІІ ст. — К., 1978.
- Жаборюк А.А. Український живопис останньої третини ХІХ — початку ХХ століття, — К., Одеса, 1990.
- Нельговський Ю.П., Степовик Д.В., Членова Л.Г. Українське мистецтво (від найдавніших часів до початку ХХ ст.) . — К., 1976.
- Овсійчук В.А. Українське мистецтво другої половини ХУІ — першої половини ХУІІІ ст., — К., 1985.
- Овсійчук В.А. Українське малярство Х – ХУІІІ ст. Проблеми кольору. – Львів, 1996.
- Овсійчук В.А. Класицизм та романтизм в українському мистецтві. – К., 2001.
- Овсійчук В.А. Олекса Новаківський. – Львів, 1998.
- Овсійчук В., Крвавич Д. Оповіді про Ікону. – Львів, 2000.
- Антонович Д. Українська культура: Лекції. - К., 1993.
- Історія української культури / За ред. І. Крип'якевича. - К., 1994.
- Семчишин М. Тисяча років української культури. - К., 1993.
- Ничкало С.А., Масол Л.М., Комаровська О.А. Художня культура України (від найдавніших часів до ХХ ст.) - К., 2001.
- Чорнобривцева О. Художники. Нариси. - К., 1987.
- Овсійчук В. Архітектурні пам'ятки Львова. - Львів, 1969.
- Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні в ХVІ - ХVІІІ ст. - К., 1983.

Тема 2.2. Історія декоративно-прикладного мистецтва України

Українські народні художні ремесла. Витоки, становлення, основні історичні центри українських художніх ремесел: Опішне: гончарство (творчість провідних майстрів), Косів: гончарство, різьба по дереву, ткацтво, писанкарство (творчість провідних майстрів), Петриківський розпис (творчість Т.Пати, М.Тимченко, Ф.Панка). Значення українського народного мистецтва для розвитку національної культури.

Український народний одяг: формування, складові. Регіональні відмінності одягу етнографічних районів України. Вишивка.

Поняття народних художніх промислів, сучасні осередки: Косів (Гуцульщина), Опішне (Полтавщина), Петриківка (Дніпропетровщина).

Професійне декоративно-ужиткове мистецтво. Розвиток декоративно-ужиткового мистецтва в Україні, основні центри професійної підготовки художників декоративно-ужиткового мистецтва.

Література:

Основна:

- *Декоративно-ужиткове мистецтво. Словник: У 2 т. — Львів, 2000.*
- *Історія української культури: У 2 т. — К., 2001.*
- *Історія українського мистецтва: В 6 т. — К., 1966-1970.*
- *Матейко К.І. Український народний одяг. - К., 1977.*
- *Тищенко. О. Історія декоративно-прикладного мистецтва України (XIII - XVIII ст.): Нав. Посібник. - К., 1992.*
- *Катерина Білокур: Альбом. / Автор.-упор. В. Нагай. - К., 1975.*
- *Марія Приймаченко: Альбом / Автор.-упор. Н.Велігоцька. - К., 1989.*
- *Данченко О. Народні майстри. - К., 1982.*
- *Нариси з історії українського декоративно-прикладного мистецтва. - Л., 1969.*
- *Коновець С.В. Підготовка вчителя образотворчого мистецтва. — Рівне, 2002. — 75 с.*

Додаткова:

- *Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.С., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво.— Львів, 1993.*
- *Бутник-Сіверський Б.С. Українське радянське народне мистецтво. — К., 1970.*
- *Голод І.В. Міське ремесло Західної України XIV-XVIII ст.: Курс лекцій, —К., 1994.*
- *Данченко Л. Народна кераміка Середнього Подніпров'я, — К., 1994.*
- *Долинський Л.В. Український художній фарфор. — К., 1963.*
- *Запаско Я.П. Українське народне килимарство. — К., 1963.*
- *Кравченко Я.О. Українське народне малювання: Навчальне видання / Українське декоративно-прикладне мистецтво. - Вип. 6. — Львів.*
- *Білан М.С., Стельмащук Г.Г. Український стрій. - Львів, 2000.*
- *Ю.Лупій С.П. Кераміка: Конспект лекцій / Українське декоративно-прикладне мистецтво. - Вип. 7. —Львів, 1993.*
- *Матейко К.І. Народна кераміка Західних областей УРСР. — К., 1959.*
- *Никорак О.І. Сучасні художні тканини Українських Карпат. — К., 1988.*
- *Овсійчук В.А. Українське мистецтво другої половини XVI — першої половини XVII ст., — К., 1985..*
- *Овсійчук В., Кравич Д. Оповіді про Ікону. — Львів, 2000.*
- *Петрякова Ф.С., Українське гутне скло. — К., 1988.*
- *Петрякова Ф.С. Український художній фарфор. — К., 1988.*
- *Рожанківський В.Ф. Українське художнє скло. — К., 1959.*
- *Сидорович С.Й. Художня тканина західних областей УРСР. — К., 1979.*
- *Стельмащук Г.Г. Традиційні головні убори українців. — К., 1993.*
- *Українське народне мистецтво. Вбрання. — К., 1961.*
- *Українське народне мистецтво. Декоративні тканини. — К., 1956.*
- *Українське народне мистецтво. Кераміка. Скло. — К., 1974.*
- *Українське народне мистецтво. Різьблення та художній метал. — К., 1962.*
- *Українське народне мистецтво. Тканини та вишивки. — К., 1962.*
- *Боньковська С.М. Ковальство на Україні (XIX-XX ст.). — К., 1991.*
- *Українські писанки. — К., 1968.*
- *Шмагало Р.Т. Методичні рекомендації до вивчення курсу “Історія декоративно-ужиткового мистецтва. Вип. IX. “Золотарство”. — Львів, 1994.*
- *Антонович Д. Українська культура: Лекції. - К., 1993.*
- *Семчишин М. Тисяча років української культури. - К., 1993.*

- Ничкало С.А., Масол Л.М., Комаровська О.А. *Художня культура України (від найдавніших часів до XX ст.)* - К., 2001.
- Жолтовський П.М. *Художнє життя на Україні в XVI - XVIII ст.* - К., 1983.
- Удріс І. *Український народний орнамент кінця XIX - початку XX ст. // Народна творчість і етнографія.* - 1993. - №1.
- Жолтовський П. *Древние мотивы в гуцульской орнаментике.* - М.: Наука, 1964. - 9 с.
- Павлуцький Г. *Історія українського орнаменту з передмовою М. Макаренка.* - К. - 1927.

Тема 2.3. Історія західноєвропейської художньої культури (архітектура, образотворче мистецтво)

Художня культура Античності. Характеристика основних періодів та видів давньогрецького мистецтва. Архітектура та скульптура Стародавньої Греції. Синтез мистецтв на прикладі Афінівського Акрополя. Творчість Мирона («Дискобол»), Поліклета («Дорифор»), Фідій («Три богині...»). Давній Рим – нові принципи архітектури та скульптури.

Західноєвропейська художня культура доби середньовіччя. Загальна характеристика. Особливості романського та готичного стилю в архітектурі. Вітраж та скульптура готичного собору (Собор Паризької Богоматері).

Художня культура епохи Відродження в Італії. Леонардо да Вінчі («Джоконда», «Тайна вечеря»). Рафаель («Сикстинська мадонна», фреска «Афінівська школа»). Мікеланджело («Давид», розписи Сікстинської капели).

Західноєвропейська художня культура XVII ст. Творчість Караваджо («Лютник», Рубенса («Персей і Андромеда»), Рембранта («Повернення блудного сина»).

Художня культура XIX -XX ст. (французький живопис). Імпресіонізм. Історія виникнення, провідні майстри, розвиток та трансформація напрямку.

Література:

Основна:

- *Искусство стран и народов мира: Краткая художественная энциклопедия: В 5 т. — М., 1962-1984.*
- *История искусства зарубежных стран. Под ред. М.Доброклонского и А.Чубовой (Первобытное общество. Древний Восток. Античность). — М.,1980; Под ред Ц.Нессельштраус (Средние века. Возрождение). М., 1982; Под ред. В.Роздольской (XVII—XVIII века).— 1988.*
- *История зарубежного искусства (Под ред. М.Кузьминой, И.Мальцевой). — М., 1983.*
- *История русского искусства: В 2 т.-Т.2, кн.1 і 2.— М., 1980-1981.*
- *Пятдесят биографий мастеров западноевропейского искусства. — Л., 1971.*
- *История искусства зарубежных стран / Под. ред. М.В. Доброклонского, А.П. Чубовой. - М., 1981.*
- *Миропольська Н.Є., Белкіна Е.В., Масол Л.М., Оніщенко О.І. Художня культура світу. Європейський культурний регіон: Навч. посібник. - К., 2001.*
- *Ротенберг Е.И. Западноевропейская живопись 17 века. - М., 1989.*

Додаткова:

- *Любимов Л.Д. Искусство древнего мира. Книга для чтения. - М., 1971.*
- *Волинский Л. Зеленое дерево жизни. - М., 1978.*
- *Виппер В.Р. Искусство Древней Греции. — М., 1968.*
- *Дмитриева Н.А. Краткая история искусства. — М., 1968.*
- *Кун М.А. Легенды і міфи Стародавньої Греції. 4-е видання. — Тернопіль, 1993.*
- *Лазарев В.Н. Старые итальянские мастера. — М., 1972.*
- *Лазарев В.Н. Старые европейские мастера. — М., 1974.*

Тема 2.4.Теми для додаткових запитань.

Творчість провідних українських митців образотворчого мистецтва на зламі тисячоліть.

Творчість сучасних українських художників декоративно-ужиткового мистецтва.
Визначні сучасники світового мистецтва.